

Napjainkban a világ haladó embereinek érdeklődése Vietnamra irányul. Elítélik az amerikai imperialisták agresszív háborúját, és segítik a vietnami nép harcát szolidaritásukkal, tiltakozásukkal és anyagi támogatásukkal is. A vietnami nép hősiek harca és a világ haladó embereinek összefogása eredményekkel kecsegtet, és biztosan meghozza számunkra a győzelmet, a békés alkotómunka lehetőségét.

Itt Magyarországon személyesen tapasztalhatom, hogy a magyar nép őszinte együttérzést tanúsít harcoló népünk iránt, valamint sokoldalú, értékes és hatékony segítséget nyújt számunkra. Ennek egyik formája továbbtanulásunk elősegítése is. Vietnamba hazatérve itt szerzett tudásunkkal is szolgáljuk majd dolgozó népünk felemelkedését, természeti kincseink jobb hasznosítását, a szocializmus felvirágoztatását. A Magyarországon tanuló minden vietnami ifjú, lány és szakember hálás az itteni tanulási lehetőségéért.

Ebből az alkalomból szeretném kifejezni hálás köszönetemet az Erdészeti Tudományos Intézet vezetőinek és dolgozóinak azért a tanításért és szívélyes segítségért, amelyben engem részesítenek. Olyan jól érzem magam itt Önöknél, akár otthon.

Kutatói székház avatása Sárváron

A Brüsszelben és Amszterdamban tartott 1949. évi harmadik nemzetközi nyárkonferencia hatására kapcsolódtunk be a módszeres nyárfakutatásba. Az Erdészeti Tudományos Intézet keretében 1950-ben indult meg a nyárfanemesítés a budakeszi kísérleti telepen és néhány év alatt olyan széles körű kutatómunkává terebélyesedett, hogy a nagyobb lehetőségeket kínáló Sárvárra kellett áthelyezni. Itt eredményeivel 1956-ban már nemzetközi nyárfakonferencia elé állhattak a kutatók, és az 1957. évi párizsi FAO bizottsági ülésén elhangzottak hatására Nyárfakutató Kísérleti Állomássá fejlesztették az Intézet sárvári részlegét. A gyorsan fejlődő nyárfakutatás általános erdészeti növényneveléssé szélesedett, kiterjedt a kapcsolódó egyéb erdőgazdasági vonatkozásokra is, így az intézményt az ERTI alközpontjainak kialakítása során a táji erdészeti kutatás Északdunántúli Kísérleti Állomásává szervezték 1964-ben.

Az állomásnak különösen nyárfa és erdeifenyő nemesítési eredményei már világszerte ismeretesek és nagyra becsültek. A legnagyobb hazai elismerést jelentő most az a minden korszerű igényt kielégítő székháza, amelynek felavatásán május 14-én megjelentek a kormány, a megyei és a helyi párt-, egyéb társadalmi szervek, közeli erdőgazdaságok és kapcsolódó intézmények képviselői is, összesen mintegy kétszázötven érdeklődő.

Dr. Keresztesi Bélának, az Erdészeti Tudományos Intézet igazgatójának üdvözlő szavai után *Földes László* miniszterhelyettes tolmácsolta *dr. Dimény Imre* mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter üdvözlését és jókívánatait az ünnepi alkalommal az Állomás dolgozóinak. Elismeréssel szólt az intézmény által felmutatott nagy eredményekről és a munka hasonló, további folytatását kérte. Az erdőtelepítési lehetőség állandóan szűkül, helyénvaló a figyelmeztetés, hogy annál szakszerűbben és eredményesebben kell a rendelkezésre állót kihasználni. A Vas megyei tanács és pártbizottság nevében *dr. Gonda György* V. B. elnök, Sárvár országgyűlési képviselője osztozott az örömben, amit az új székház kivált a szép iránt lelkesedőben. Elismerését és köszönetét fejezte ki

ezért Nagy Béla tervező mérnöknek és a kivitelező Vasmegyei Építő Vállalatnak.

Az új székházban helyet kapott 11 kutató és közel 50 főnyi segédszemélyzet nevében dr. Kopecky Ferenc állomásvezető mondott köszönetet a létesítést lehetővé tevő komoly népgazdasági áldozatért, majd végigkálauzolta az avatóünnepség résztvevőit az egyes helyiségeken. A hatalmas üvegfalakkal szinte a parkba olvadó folyosók kényelmes munkaszobákba, jól feszerelt talaj-, sejtteni, növényélettani, magvizsgálati és erdővédelmi laboratóriumokba vezetnek. Az egészet tárgyalóteremnek is alkalmas könyvtárhelyiség fogja össze.

Földes László miniszterhelyettes (középen) az Állomás magvizsgálati laboratóriumában

Az avatóünnepséget a Vas megyei természetvédelmi napok programjába illeszkedően tudományos ülészek követte. Az ülészeket Kovács Antal az MSZMP Vas megyei V. B. első titkára vezette. Összesen 17 előadás hangzott el.

Dr. Keresztesi Béla a nyárfakutatás történetét foglalta röviden össze, majd soron levő feladatként jelölte meg nagyhozamú, rezisztens fajták kiválasztását, trágyázási kísérletek beállítását, károsítók elleni védekezés kutatását, a korai és olasz nyárra új faterméstáblák készítését, szerfatáblázatok összeállítását, a vékony anyag felhasználási lehetőségeinek feltárását és az egész nyárfatermesztés gazdaságosságának kutatását.

Dr. Járó Zoltán a lombanalízis szerepét ismertette a termőhelyértékelésben. Rámutatott arra, hogy a lombanalízis a termőhely tápanyagállapotának értékelésére nagyon jó módszer, de csak a teljes termőhelyértékeléssel együtt ad megbízható eredményt. A hiánybetegségek kimutatására a legalkalmasabb, de a talajhibák hatását is figyelembe kell venni.

Dr. Kopecky Ferenc a dunántúli populétumok 10 éves eredményeiről számolt be. Az iharosi és bajti egyöntetűen az 'I 214' fölényét bizonyítja, a száraz,

csernozjom jellegű homokon telepített tököli populétumban, ahol a talajvíz szintje nincs elérhető mélységben, ezt is felülmúlja az 'O.P.229' USA hibrid.

Halupa Lajos óriásnyár nevelési kísérleteinek eredményeiről adott ismertetőt. Figyelmeztetett az ültetési hálózat helyes megválasztásának fontosságára, mert ez az alapja a megfelelő véghasználati hálózat kialakításának.

Gergác József a nyárfa legfontosabb gombakárosítói között a *Marsonnina* megbetegedésre hívta fel a figyelmet. Az 5—16 éves állományokban korai levélhullást okoz. Az új nevén *Chondroplea populea* nyárfarák fellépését az időjárás teszi lehetővé, de nagy befolyással van rá a termőhelymegválasztás, fajtamegválasztás és a telepítési, ápolási, nevelési módszer is.

Halupa Lajosné néhány adatot mutatott be a nyárfajták éves vastagsági növekedésére vonatkozó méréseiből. Ezek a termőhelynek lényeges befolyását mutatják a növekedésmentre. Különböző termőhelyeken különbség van az egyes fajták viselkedésében is; ez újra felhívja a figyelmet a fajtamegválasztásban a termőhely figyelembevételének jelentőségére.

A fenyőkre áttérve *dr. Szőnyi László* a hazai papír- és cellulózipar nyersanyagbázisának kiépítésében a luc jelentőségét emelte ki. Lényegesen többet adnak fatömegben a lombos hazai fafajoknál az erdei-, vörös- és feketefenyő is, a külföldiek közül pedig a duglász- és simafenyő. Az ország első bemutató és kísérleti fenyőtelepe az állomás keretében, 300 ha kiterjedéssel épül ki.

Dr. Solymos Rézső főleg a lucfenyőnek minden egyéb erdei fafajunkat felülmúló fatömegteljesítményét igazolta adataival, természetesen gazdaságosságát pedig korszerű erdőnevelési eljárások alkalmazásával javasolta fokozni.

Dr. Pagony Hubert a tükárgomba fellépésének előrejelzésére adott útmutatást. Erősen csapadékos tavaszi és nyári időjáráskor a fertőzés már június végén, július elején kezdődik és a további időjárástól függően augusztus végéig, szeptember elejéig tart. Csapadékos tavasz után aszályos nyár esetében a fertőzés szeptember—októberre torlódik. Átlagos, vagy száraz tavasz után csapadékos nyár esetén a fertőzés július közepén vagy végén indul és október végéig tarthat. Ehhez kell a permetezések időpontjával igazodnunk.

Bánó István a 15 éves bajti magtermelő plantázásban végzett klónvizsgálatok néhány eredményét ismertette. A bajti plantázs tobozhozama az utóbbi négy évben meghaladta a 100 mázsát. A Szombathelyi Erdőgazdaság azóta ezt használja fel csemeteneveléshez.

Retkes József az 1963. évtől kezdődően folyó utódvizsgálatokról számolt be. Ezek eredményei alapján lehetőségünk nyílik arra, hogy kiválogassuk a legjobban növekvő származékokat és azokból kiszedjük a következő plantázsnemzedék számára a leggyorsabban növekvő utódokat adó klónokat.

Harkai Lajos néhány egzóta fenyőállomány felvételi adatát ismertette és ezen keresztül hívta fel a figyelmet ezeknek sokszor meglepően kedvező teljesítményére. A nádasdi és daraboshegyi simafenyő messze túlszárnyalja a lucot, a Surd-lányitói a tölgyes-bükköst, a nádasdi kamecipárisz pedig szintén egyedülálló fatömeget produkál.

Kovács Ferenc a cellulóz vonalon váratlanul előtérbe került feketefenyőre vonatkozó nevelési kísérletekről számolt be. Az eddigi eredmények arra mutatnak, hogy a tisztítások erélyének fokozásával az ismétlések száma csökkenthető, a gyérítéseket 35—40 éves korig el kell végezni, utána pedig maximális körlepet kell tartani. Az eddigi felvételekből már faterméstábla is készült. Ez bizonyítja, hogy a feketefenyő a talajvédelmi feladatán túlmenően jelentős faanyagprodukcióna is képes.

Béky Albert a papíripari hasznosítással figyelmet érdemlő elegyetlen gyertyánosok létjogosultságát vizsgálta. Az eddigiek új faterméstábla készítésének szükségességét támasztják alá. Az új tábla 150 fatermési kísérleti terület adataiból még ez évben elkészül.

Mátyás Csaba a magyar erdészeti magvizsgálat történetét és eddigi eredményeit szedte csokorba és ezeken indul el saját munkájában.

Fodor Sándor a mikrobiológiai védekezés jelentőségére mutatott rá és különösen a gyapjaspille, valamint fenyőfésűsdarázs elleni kísérleti védekezés megindítását sürgette.

Az Állomás nemrég elhunyt munkatársának, *Tallós Pálnak* Veszélyes tölgykárosító lepkék tömegszaporodásának vizsgálata fénycsapdák segítségével című előadását sajnos csak felolvasásban hallgathatták az ülészak résztvevői.

Dr. Györffy Barna, a MTA Genetikai Intézetének igazgatója (középen) dr. Tuskó László és dr. Kopecky Ferenc társaságában.

Az avatás másnapján részben az ülészakon elhangzottak alátámasztására, másrészt a főbb kísérleti helyek bemutatására rövid utat tettek Sárvár körül a résztvevők. Elsőnek *Solymos* mutatta be Csipkerekén erdeifenyő nevelési kísérleti területeit, majd *Halupa* vezetett az ikervári olasznyár hálózati kísérleteihez, végül a bajti telepen kalauzolt *Kopecky* a nyárnemesítési területeken és *Retkes* az erdeifenyő magtermelő plantázsban.

A látottak már rég nem hatnak újdonságként annak, aki csak kissé is érdeklődéssel figyeli az erdészeti tudományok hazai művelését. Nem ígéretetek ezek már, amelyeknek megvalósulását valamikor nem túlsok bizalommal fogadtuk, de bizonyítékai olyan fáradságot nem kímélő törekvésnek, szinte aszkétikus megszállottságnak, ami a legnagyobb fokú elismerésre is méltó, többek között arra az áldozatra is, ami most valóban illó munkakörülmények közé juttatja azokat, akik így szolgálják erdőgazdálkodásunk fejlesztését.

Jérôme René